A°. 1857. N°. 263.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 6 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 2 November.

De Keizer en de Keizerin zijn uit Ischl teruggekomen. Z. M. heeft den minister van Buitenlandsche Zaken, die zijne werkzaamheden heeft hervat, in een bijzonder gehoor ontvangen.

— De banden, aan welke de drukpers hier te lande is gelegd, verhinderen de schrijvers der dagbladen niet om de uitgevaardigde verordeningen, bij welke deze dagbladen aan eene stempel-belasting worden onderworpen, met zekere vrijmoedigheid te beoordeelen. De schrijvers der groote bladen ontveinzen hunne ontevredenheid over den maatregel in geenen deele, inzonderheid omdat de eigenlijke regerings-bladen, waarvan de voordeelen ten bate van den Staat komen, daarvan worden vrijgesteld, en vermeenen, dat de tot dus verre zoozeer geprezen minister van Financien, de heer *v. Brück*, daarbij geenszins blijken heeft gegeven van zijne gewone scherpzinnigheid. De kleinere bladen, die door den maatregel het gevoeligst worden getroffen, laten zich in een meer bedaarden zin uit; zij trachten een beroep te doen op de vaderlandsliefde hunner gewone lezers, en verwachten van deze, dat zij zich niet door eene noodzakelijke prijsverhooging zullen laten afschrikken van het gebruik van de middelen, door welke zij dagelijks kunnen worden onderrigt ten aanzien van hetgeen hun nuttig en noodig is te weten.

— Omtrent de beraamde vermindering der oostenrijksche krijgsmagt wordt thans het navolgende gemeld:

„ Met het begin van het aanstaande militaire jaar zullen bij al de infanterie-regimenten de depôt-battaillons worden opgeheven, en zal het onderwijs der jonge soldaten bij de derde battaillons plaats hebben. De compagnien van de uit drie battaillons bestaande regimenten zullen in alles tot 80 man worden teruggebragt; weshalve de sterkte van elk regiment niet meer dan de helft zal bedragen van de manschap, welke thans daarbij aanwezig is. Vermits echter de troepen in de italiaansche Staten te naauwernood talrijk genoeg zullen wezen om in de gewone garnizoensdienst te voorzien, zal het tweede legercorps met een regiment uit de duitsche Staten worden versterkt. Niet minder dan 30 generaals zullen op pensioen worden gesteld. Alleen de weinige troepen, welke nog in Romagna en in Ancona in bezetting liggen, zullen nog geene vermindering ondergaan. Men rekent, dat de staats-uitgaven door dezen maatregel van een bedrag van vijftig millioenen florijnen zullen worden ontheven."

— De maarschalk *Radetski* heeft zijn 91sten geboortedag in tamelijk goeden welstand gevierd.

VAN DEN RIJN, 4 November.

Men meldt uit Milaan van den 30sten October, dat de heer *Carelli* bestemd is om van pausselijken nuntius in Spanje te worden benoemd, en den eersten November te Ancona tot bisschop zal worden gewijd.

PARIJS, 3 November.

Naar men verzekert, gaat de Regering zeer aandachtig na, wat er thans in Belgie voorvalt, doch ook niet minder, welke maatregelen door Pruissen worden genomen, waar, naar het meer en meer schijnt te blijken, sedert de komst van den *Prins van Pruissen* aan het hoog gezag, eene staatkundige gedragslijn wordt gevolgd die, vooral wat het vraagstuk der Donau-vorstendommen aangaat, meer in overeenstemming is met de inzigten en bedoelingen van Oostenrijk. Zelfs wil men hier weten, dat de *Prins van Pruissen*, ten einde den band met Oostenrijk te versterken, geneigd zou zijn, om zich meer of minder belangrijke opofferingen te getroosten.

Het baart nogal eenig opzien, dat tot dusver de oostenrijksche, russische en turksche gezanten niet zijn uitgenoodigd om zich naar Compiègne te begeven. Welligt is deze omstandigheid toeteschrijven aan zeer eenvoudige redenen; doch het kan wel geene verwondering baren, dat aan de voortdurende afwezigheid dezer drie voorname buitenlandsche vertegenwoordigers eene ongunstige beteekenis wordt gehecht, te meer, daar het eene bekende zaak is, dat, sedert de komst van *Reschid-bassa* aan het hoog bewind, de fransche Regering zich ernstig over de Porte beklaagt, derwijze zelfs, dat de gezant *Thouvenel* weigert om regtstreeks gemeenschap te onderhouden met *Reschid*, en niet anders dan door tusschenkomst van *Aali-bassa* met dien Grootvizier onderhandelt.

PARIJS, 4 November.

Bij keizerlijk besluit van 29 October is het beheer van het ministerie van Justitie *ad interim* opgedragen aan den heer *Billault*, den minister van Binnenlandsche Zaken. Aan den minister van Justitie, den heer *Abbatucci*, is tot herstel zijner gezondheid een verlof toegestaan.

— In de diplomatieke kringen hier ter stede wordt verzekerd, dat, naar alle waarschijnlijkheid, de beide Donau-vorstendommen zullen worden gesteld onder het bestuur van een voor zijn leven benoemden Prins, ter zijde gestaan door eenen Raad, welke belast zal zijn met het onderzoeken en vaststellen der belasting-wetten. Men meent, dat dit beginsel, ingeval het nog wordt aangenomen, zoo strekken tot het opheffen van vele bezwaren. In elk geval zou de toestand, daaruit ontstaan, weder van eenen voorloopigen aard zijn.

— Te Genua zijn elf schepelingen van de *Cagliari* aangekomen, die alles hebben tegengesproken wat is vermeld aangaande de slechte behandeling, welke zij in het Napelsche zouden hebben ondervonden. De terugkomst van die lieden was in Turin en elders in Sardinie met genoegen vernomen.

— Tot dusver heeft het nieuwe spaansche ministerie niets gedaan, waaruit op eene afdoende wijze zou kunnen worden afgeleid, welke staatkundige rigting door hetzelve zal worden gevolgd. Het schijnt meer en meer te blijken, dat de tegenwoordige bewindslieden niet alleen niet durven overtegaan tot de ontbinding der Cortes, maar dat zelfs in een kabinetsraad is besloten, dat deze Wetgevende Vergadering in stand zal worden gehouden.

De liberalen in Madrid zijn zeer gunstig gestemd ten aanzien der ontbinding, en meenen, dat de reactionaire meerderheid dien maatregel boven alles ducht, 't welk wel het meest afdoende bewijs is, dat de partij van den teruggang daarbij niet dan zal kunnen verliezen, naar gelang dat het ministerie in aanhang toeneemt. Volgens de liberalen, zal het ministerie *Armero*, indien het aarzelt om tot de ontbinding overtegaan, hetzelfde lot ondervinden als het ministerie *Narvaez*, en zal de weg worden gebaand voor den heer *Bravo Murillo* en diens staatkundige medestanders, die zeer zeker vroeg of laat door de revolutie zullen worden opgevolgd.

Intusschen schijnt het waar te zijn, dat de onderhandelingen, welke door den tegenwoordigen minister *Mon* te Rome zijn gevoerd, tot eenen gewenschten uitslag hebben geleid. De verkoop van geestelijke goederen, welke in 1855 en 1856 heeft plaats gehad, zal worden bekrachtigd. Er zal eene speciale conventie worden gesloten, waarbij het cijfer der aan de geestelijkheid te verleenen schadevergoeding zal worden vastgesteld. Zeventien kerkelijke feestdagen zullen worden afgeschaft, en de bisschoppen zullen tot in den derden graad vergunningen verleenen.

Het dagblad *Epoca* verzekert, dat de fransche en engelsche Regeringen onderrigt zijn, dat Mexico hare tusschenkomst in het verschil met Spanje aanneemt.

LONDEN, 3 November. ('s avonds).

In het ministeriele avondblad wordt heden het vraagstuk van de staatsregtelijke inrigtingen der Donau-vorstendommen bespoken, en aangemerkt, dat de duisterheden, welke bij de aanstaande bijeenkomst der gevolmagtigden, die dit vraagstuk zullen dienen te beoordeelen, hetzelve nog omgeven, gaandeweg, doch langzaam, beginnen te verdwijnen. In dit betoog komt voor, dat kwalijk kan worden aangenomen, dat de algeheele vereeniging dezer landschappen tot éénen Staat reeds als eene besliste zaak zou moeten worden beschouwd. Men erkent, dat de bevolking door hare lasthebbers, ten aanzien harer wenschen, heeft moeten worden geraadpleegd; maar men meent, dat deze wenschen geenszins den eenigen grondslag uitmaken, waarop moet worden gebouwd. Men is verder van oordeel, dat de revolutionaire strekking, welke zich bij de jongste verkiezingen dezer lasthebbers heeft geopenbaard, niet zonder invloed kan blijven op de denkwijze van de russische Regering in deze aangelegenheid. Aan den anderen kant wordt beweerd, dat de Porte niet ongenegen is tot toegeeflijkheid, met behoud altijd van de onschendbaarheid van haar grondgebied; — dat het terugroepen van *Reschid-bassa* tot het bewind geen bewijs oplevert, dat de Porte van geene vereeniging hoegenaamd wil hooren; — dat deze staatsman niet behoort tot de partij der turksche overheidspersonen, welke in dat opzigt naar geene reden willen luisteren, maar welligt zal bevonden worden een middel aan de hand te hebben gegeven, door 't welk zoodanige vereeniging wordt tot stand gebragt, als waarmede aan de wezenlijke behoeften wordt voldaan, en toch de verdere gewigtige bezwaren worden vermeden.

— Het was heden de dag, bestemd om het monster stoomschip *Great Eastern* te water te brengen. Voor deze belangrijke bewerking waren groote toebereidselen gemaakt en waren een aantal voorname personen vereenigd om daarvan getuigen te zijn, waarbij men den Hertog *van Aumale* en den graaf *van Parijs* opmerkte, terwijl de rivier met sloepen en booten, bezet met eene belangstellende menigte, als bedekt was. Het schip is door miss *Hope*, de dochter van den voorzitter van de oostersche stoomvaart-maatschappij, met den naam van *de Leviathan* gedoopt. Daarop heeft men de beraamde middelen aangewend om het schip te ligten. Het voorschip is daarbij een of anderhalf voet gerezen, maar het achterschip is onbewegelijk blijven liggen, en wel door het bezwijken van de aldaar aangebragte werktuigen, zoo gemeld wordt, ten gevolge van het breken van een der trommels, waardoor eenige werklieden min of meer ernstig zijn gewond; — weshalve de verdere bewerking ten minste voor eenigen tijd zal dienen te worden uitgesteld. — Voorshands wordt verzekerd, dat hetgeen thans is ondernomen, ten einde het gevaarte in vlot water te brengen, alleen als eene proef moet worden beschouwd.

— Men rekent tegen den 12den dezer maand, met den telegraaf, over Trieste voorloopig berigt te zullen kunnen ontvangen nopens den hoofdinhoud van de brieven van 10 October uit Calcutta en van 17 October uit Bombay, en alzoo uit Delhi van veertien dagen na de vermeestering van die plaats door de britsche troepen, en van voor Lucknow veertien dagen nadat de generaal *Havelock* deze plaats zal hebben bereikt. Het kan ook zijn, dat men de berigten over Sardinie nog een paar dagen vroeger bekomt. In elk geval worden zij met groote belangstelling te gemoet gezien, voornamelijk ter beoordeeling van den indruk, welken de laatste gebeurtenissen op de bevolking van Indie hebben gemaakt.

— De ministeriële *Globe*, welke reeds vroeger had doen opmerken, dat vele indische Vorsten, wel verre van deel te nemen aan den opstand, integendeel de britsche bewindslieden bij het beteugelen der opstandelingen ondersteund hebben, en daarbij in 't bijzonder den Rajah van Putteeala met bijzonderen lof vermeld had, komt heden op deze zaak terug, en vermeldt daarbij een aantal bewijzen van trouw, gehechtheid en menschlievendheid, die door verscheidene indische Vorsten en andere inlanders, ook zelfs door manschappen van het indische leger, ten aanzien van britsche familien en bijzondere personen gegeven zijn. Naar aanleiding daarvan verklaart het genoemde orgaan van ons gouvernement, dat geenszins de geheele indische bevolking getuchtigd behoort te worden wegens de gruwelen, welke alleen door de muitzieke Cipayers en de bedorvene volksklassen gepleegd zijn; dat deze misdadigers de gestrengste bestraffing behooren te ondergaan; maar daarentegen degenen, die blijken van trouw en ridderlijke gezindheid gegeven hebben, beloningen en eerbewijzen verdiend hebben. „ Laat degenen, die nog beweren (dus besluit de schrijver) dat wij te doen hebben gehad met een nationalen opstand, en niet met eene militaire en snoode muiterij, de daadzaken overwegen, welke wij hierboven vermeld hebben. Alleen de trouwhartigheid der Rajahs is voldoende om het gevoelen, dat de opstand van een nationalen aard is, te weerleggen, en het over 't algemeen goede gedrag der bevolking, hetwelk door luisterrijke voorbeelden gebleken is, strekt tot bevestiging van die weerlegging. Als wij Indie weder organiseren, moeten wij daaraan gedenken, en niet handelen volgens het ongegronde stelsel, dat in de inboorlingen geen vertrouwen gesteld kan worden en dat voortaan aan niemand anders dan aan Europeanen wapenen kunnen worden toevertrouwd."

— De Koning van Sardinie heeft voor het fonds ten behoeve der noodlijdenden door den indischen opstand eene bijdrage van 10,000 franken geleverd.

— Het britsche eskader in de Middellandsche-zee, onder bevel van den admiraal *Lyons*, lag laatstelijk bij Candia, maar werd spoedig te Malta verwacht, om daar te overwinteren.

BRUSSEL, 5 November.

Hetgeen is medegedeeld omtrent de optreding van een ministerie, onder het voorzitterschap van den heer *Henri de Brouckere*, wordt van eene liberale zijde weder tegengesproken. Van dien kant wordt gemeld, dat de genoemde staatsman de onmogelijkheid heeft ingezien der zamenstelling van een Kabinet in den geest van het ministerie, 't welk in 1852 aan 't hoofd der zaken is geweest. De heer *de Brouckere* heeft, naar men daarbij voegt, wel met den Koning gesproken en daarna getracht zich met eenige invloedrijke leden der liberale linkerzijde te verstaan, doch ten laatste de onmogelijkheid erkend der aanvaarding van het hem opgedragene mandaat, zonder gedeeltelijke verzaking der steeds door hem beleden staatkundige beginselen.

Men verwacht, dat Z. M. zich nu tot een ander lid der liberale partij zal wenden. De heer *Rogier* is, naar men meldt, uit Parijs hier aangekomen.

De wapenschouwing der burgerwacht, welke tegen dingsdag 10 November, tijdens de opening der zitting, was aangekondigd, is afgezegd. Men beschouwt dit als een blijk, dat er noch eene plegtige openings-zitting zal plaats hebben, noch eene aanspraak van Z. M.

Onder de leden der burgerwacht schijnt misnoegen te heerschen over de inzigten der Regering omtrent het opperbevel over dit gewapende ligchaam. De heer *de Sorlus*, die sedert drie-en-twintig jaren de betrekking van kollonel bij den staf der brusselsche burgerwacht heeft bekleed, heeft zijn ontslag als zoodanig genomen. Volgens de liberalen, zal het gemis van dien officier, die zich allezins heeft onderscheiden door zaakkennis en dienstijver, zeer worden gevoeld.

— Het voornaamste onderwerp der gesprekken en der vertoogen in de dagbladen is steeds de meerdere of mindere noodzakelijkheid eener ontbinding van de Kamers, als het eenige middel tot herstel van het verbrokene evenwigt tusschen de parlementaire en de electorale meerderheid. De organen der geestelijke partij beschouwen dit uiterste middel als niet noodzakelijk, en de aftreding van het ministerie als een jammerlijk blijk van zwakheid van de zijde der heeren *de Decker* en *Vilain*, die door hun treurig voorbeeld hunne ministeriële ambtgenooten zouden hebben medegesleept.

Van eene vrij onpartijdige zijde wordt aangemerkt, dat in Staten, waar de constitutionele regeringsvormen worden toegepast, niets gevaarlijker is dan hartstogt en vooral onregtvaardige beoordeelingen, en dat thans hier te lande bijna uitsluitend woorden van afkeuring en verbittering worden gesproken door de organen der partij, welker eischen en onverstandig drijven zoozeer hebben gestrekt tot het doen ontstaan der tegenwoordige bezwaren, en die thans ministers veroordeelt, die onder hunne eigene verantwoordelijkheid zich ten taak hebben gesteld om aan die eischen voldoening te verschaffen. De liberale dagbladen daarentegen, die beweren, dat het ontslag van het ministerie onvermijdelijk is, zijn de eersten om de goede bedoelingen en de staatkundige eerlijkheid te huldigen van een Kabinet, welks rigting zij in den laatsten tijd zoo krachtdadig hebben bestreden. Op dien grond wordt in 't midden gebragt, dat de heeren *de Decker* en *Vilain* bij het nederleggen der ministeriële waardigheid de voldoening zullen smaken, dat alle welgezinden in den lande hun de grootste hoogachting toedragen en dat hun aftreden algemeen zal worden betreurd.

De clericale bladen vestigen de aandacht op een onlangs door den bekenden *de Potter* uitgegeven geschrift over den tegenwoordigen toestand van Belgie. Vermits de schrijver zich niet zeer gunstig uitlaat over de liberalen, zijn die bladen uit den aard der zaak nogal ingenomen met zijne beschouwingen; zij beweren dan ook, dat een man, die eene belangrijke rol heeft vervuld tijdens de belgische re-

volutie en die een onverzoenlijke vijand is gebleven van het katholicismus, terwijl hij niettemin volledige vrijheid zoowel voor de katholieken als voor de liberalen blijft verlangen, eenigermate het regt heeft om met gezag te spreken over de beginselen, die in 1830 hebben gezegevierd, vergeleken met die, welke men thans zoekt te doen bovendrijven.

De heer *de Potter* verwijt de liberalen, dat zij de zaken uit hun verband rukken, en betreurt het zeer, dat, ten gevolge van een oproer van schreeuwers en van warhoofden (*une emeute braillarde et brouillonne*), een wantrouwen is ontstaan, 't welk slechts in de kiemen aanwezig was en nu reeds een partijhaat heeft uitgelokt, die eerst veel later als een natuurlijk uitvloeisel der gebeurtenissen zich moest hebben doen gevoelen.

De schrijver is het geheel met de katholieken eens, dat de vrije werking van het Wetgevende Gezag belemmerd is geworden, en kan mede niet toegeven, dat de laatste stedelijke verkiezingen eenigen maatstaf zouden opleveren tot waardering van de staatkundige gezindheid der meerderheid van de bevolking. Wat de liberalen beweren omtrent *de meerdere verlichting* der stedelijke bevolking, moet evenzeer gelden als het oordeel der katholieken, die spreken van *het meerdere zedebederf* in de steden.

De heer *de Potter* laat zich zeer ongunstig uit over de liberalen, die durven te spreken *van het geloof hunner vaderen*. Dat slag van lieden is, volgens hem, buitengewoon gevaarlijk, omdat zij huichelaars zijn, en openlijk eerbied veinzen voor de godsdienst, welker voorschriften van uiterlijk vertoon zij stiptelijk opvolgen, om de menigte te bedriegen, terwijl zij in 't geheim met die zelfde godsdienst den spot drijven. Deze personen zijn de vijanden van het katholicismus. „De katholieken (dus verklaart de heer *de Potter*) welke, wij zeggen niet, *op* die lieden *staat* maken, maar *met* die lieden eene *gemeene zaak* drijven, zijn hunner waardig en zullen vóór hen even smadelijk ten val worden gebragt, als die lieden zelven smadelijk zullen vallen." Volgens den schrijver, heeft het liberalismus zijne *Tartuffes* zoowel als zijne opgewondene ijveraars. De eersten zijn veel gevaarlijker dan de tweeden, in welke men zich niet kan vergissen, vermits zij er openlijk voor uitkomen, dat men het katholicismus in het slijk moet versmoren.

— Het in de fransche taal te Antwerpen uitkomende handelsorgaan, 't welk onlangs krachtig is opgetreden ter verdediging der Sint-Helena-medaille, verkondigt thans met grooten ophef, dat geen land meer aanvragen heeft opgeleverd dan Belgie, waar door niet minder dan 10,000 personen de nieuwe decoratie wordt verlangd. De aanvragen zijn: uit Rijn-Pruissen 2000, Westphalen 5000, Lombardije 2000, Piemont 6000, Zwitserland 3000, Polen 3000. — Het wordt steeds als een merkwaardig teeken des tijds beschouwd, dat het hier te lande vooral de groote dagbladen zijn, die in het Fransch worden geschreven en grootendeels het eigendom zijn van Franschen, welke de instelling der Sint-Helena-medaille verdedigen.

's GRAVENHAGE, 5 November.

Bij Z[e]. M[s]. besluit van den 3[den] dezer, is de officier van administratie 2[de] kl. *J. J. Winsser*, dienstdoende in Oost-Indie, op zijn verzoek, eervol uit 's Rijks zeedienst ontslagen.

Z. M. heeft, bij besluit van den 3[den] dezer, benoemd bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot apotheker der 1[sten] klasse den apotheker 2[de] kl. *J. Alma*.

— De heer *J. P. Helmolt*, controleur der dir. belast. enz. te Amsterdam, is van daar overgeplaatst naar Haarlem.

— Bij de Tweede-Kamer der Staten-generaal is van regeringswege ingediend een ontwerp van wet, houdende maatregelen van bezuiniging, met opzigt tot het Hoog Militair Geregtshof. In de bij dat ontwerp gevoegde memorie van toelichting wordt aangemerkt, dat, naar het inzien der Regering, eene geheel nieuwe en veel omvattende regterlijke organisatie van het militaire Justitie-wezen moet worden voorafgegaan door eene regterlijke organisatie van het burgerlijke regtswezen. Zij acht het alzoo op dit oogenblik alleen mogelijk om de inrigting van het Hoog Militair Geregtshof te vereenvoudigen en minder kostbaar te maken. Het ontwerp betreft alzoo uitsluitend een maatregel van bezuiniging, die op het personeel ten hoogste kan bedragen *f* 13,500, maar ook tot *f* 7500 kan afdalen, doch door welken de militaire Justitie noch wordt belemmerd, noch benadeeld. In de memorie verklaart de Regering verder, dat, wat het nationaal wetboek van strafregt aangaat, reeds een ontwerp daarvan bij het departement van Justitie in gereedheid wordt gebragt, en dat deze belangrijke arbeid eerlang aan het oordeel der Staten-generaal zal kunnen worden onderworpen.

Het ontwerp houdt in: wijziging van de provisionele instructie voor het H. Mil. Geregtshof van 20 Julij 1814, en bij bestaande of toekomstige vacaturen vermindering van militaire leden met *twee*, als een officier van de zeemagt en een officier van de landmagt; — bepaling, dat onder de regters zich altijd zullen moeten bevinden twee officieren van de land- of zeemagt, naar mate de vonnissen iemand van een dezer corpsen betreffen, en dat 's Hofs regtspraak in eersten aanleg geldt, en verder in de gevallen, in welke de voorzitter of het Hof zulks in raadkamer noodig keurt; — dat in al de andere zaken de militaire leden steeds ten getale van ten minste twee zitting nemen, onverschillig, tot welk corps eene aanhangige zaak betrekking heeft; — en dat in geen geval sententien zullen mogen worden geveld, tenzij vijf der regters daarover hebben gezeten.

De bezoldigingen worden voorgesteld als volgt: voor den voorzitter *f* 4000; voor elk der leden *f* 3000; voor den advocaat-fiscaal *f* 4000; voor den griffier *f* 2500.

De voorzitter en de leden verkrijgen bij zeventigjarigen ouderdom regt op het eere-lidmaatschap van het collegie en op pensioen.

De betrekkingen van provoost-generaal en der hellebardiers worden bij de voordragt afgeschaft, en bij dezelve wordt bepaald dat de uitspraken van het Hof zullen worden ten uitvoer gelegd op bevel en onder toezigt van den advocaat-fiscaal door beambten, door Z. M. daartoe aantewijzen.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking (2 September) zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Zijne Majesteit verleende octrooijen;

een in dato 29 November 1855, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 4[den] December 1854, verleend aan *L. d'Aubréville*, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij *L. J. Vonk*, solliciteur te 's Gravenhage, op de invoering van een nieuw stelsel van metallieke bogen voor bruggen, arcaden, gewelven, dakstoelen enz.;

een in dato 4 Februarij 1855, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 3[den] Augustus 1855, verleend aan *P. J. Martin*, woonachtig en dom. als voren, op de invoering van verbeteringen in de vervaardiging en zamenstelling van spoorstaven;

een in dito 31 Maart 1856, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 7[den] Januarij 1856, verleend aan *L. Mouton*, woonachtig en dom. als voren, op de invoering van een werktuig, dienende tot het wegruimen van aarde, zand, steenen enz.;

een in dato 25 Junij 1856, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Wethered*, woonachtig te Baltimore, dom. gekozen hebbende bij *J. J. van Dort*, solliciteur te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen aan stoomketels, dienstig tot het maken van overhitten stoom;

een in dato 30 Junij 1856, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 21[sten] November 1855, verleend aan *P. Hugon*, woonachtig te Parijs, dom. gekozen hebbende bij *L. J. Vonk* voornoemd, op de invoering van verbeteringen in de toestellen, dienende tot het zamenpersen, gelijkmatig verdeelen en vervoeren van draagbaar gaz;

een in dato 15 Augustus 1856, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 17[den] October 1854, verleend aan *A. V. Newton*, woonachtig te Londen, dom. gekozen hebbende bij *J. J. van Dort* voornoemd, op de invoering van een verbeterd toestel, dienende tot het meten van den door vaartuigen afgelegden weg;

een in dato 16 Augustus 1856, voor den tijd van tien jaren verleend *J. Norris de Jonge*, woonachtig te Birmingham, dom. als voren, op de invoering van verbeteringen in de fabricatie van spijkers;

een in dato 17 September 1856, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan *P. A. le Comte de Fontaine Moreau*, woonachtig te Parijs, dom. gekozen hebbende bij *L. J. Vonk* voornoemd, op de invoering van eene nieuwe soort van buis- of cylindervormige filtreertoestellen;

een in dato 16 November 1856, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 29[sten] Augustus 1856, verleend aan *F. H. Ouin*, woonachtig te Neuilly, dom. als voren, op de invoering van eene poederdoos tot het zwavelen van gewassen, zaaijen of andere doeleinden geschikt;

een in dato 10 December 1856, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 22sten Mei 1856, verleend aan *L. Beauché*, woonachtig te Offenbach aan den Mein, dom. als voren, op de invoering van een nieuw werktuig om sigaren te maken;

een in dato 15 December 1856, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan *L. d'Aubréville*, woonachtig te Parijs, dom. als voren, op de invoering van verbeteringen in het fabriceren van salpeter;

een in dato 25 Maart 1857, voor den tijd van vijftien jaren gerekend van den 11[den] Maart 1855, verleend aan *H. Gerner*, woonachtig te New-York, dom. gekozen hebbende bij *W. S. Campbell* te Rotterdam, op de invoering van verbeteringen in de bereiding van gaz uit olien en vette stoffen;

een in dato 29 Junij 1857, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *W. Veenendaal van Kas*, woonachtig te Amsterdam, op de uitvinding van verbeteringen in de werktuigen, dienstig tot het maken van droog bloed;

een in dato 29 Junij 1857, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *H. Berail*, woonachtig te St. Michelsgestel, op de uitvinding van een verbeterd reukeloos secreet en van een verbeterd urinoir.

Van 24 tot en met 30 Oct. zijn in Vriesland 89 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1[o] Januarij 6914.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 5 November. Den 4[den] dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Magnet*, Londen. Terug uit zee: *Sippe Visser*, van Kempema, Londen; en uitgezeild: *de Hoop*, Kiers Kok, Rotterdam; de stoomb. *Diana* en *Adonis*, beide naar Londen; *Burgemeester Huidekoper*, Hull; *Rembrandt*, Elseneur en Koningsbergen. Wind n. o.

Den 4[den] dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Rhône*, Messina en Malaga; *Visscherij & Handel*, Ydo, Villanova; de stoomb. *Dodo*, Liverpool; *Holy Rood*, Leith; en uitgezeild: de stoomb. *Levant*, Havre; *Earl of Auckland*, Londen; *Seahorse*, Hull.

Medio Julij te Bangkok binnengekomen: *Flora*, van der Wijck, Hongkong.

Den 24sten Sept. van de Kaap de Goede Hoop uitgezeild: *Pantalon*, Bruinseels, Mauritius.

Voor 23 Oct. te Konstantinopel binnengekomen: *Wubbo en Willem*, Bontekoe, Taganrog naar Falmouth.

Den 24[sten] Oct. te Gibraltar binnengekomen: de stoomb. *Triest*, Triest naar Rotterdam.

Den 30sten Oct. te Nantes binnengekomen: *Leopold*, Borth, Rott.

Den 27sten Oct. te Cherburg binnengekomen: *zeven Broeders*, Valom, Rusland.

AMSTERDAM, 4 November. Volgens brief van kapt. Dijker, voerende het schip *Henriette*, van Kopenhagen naar Maroïm, in dato 20 Oct., bevond hij zich toen in goeden staat zeilende met o. z. o. wind in de Noordzee, op 52° 46′ n. b. en 2° 24′ o. l., na veel storm uit het z. o. en z. z. o. doorgestaan te hebben.

ROTTERDAM, 3 November. Volgens brief van de Kaap de Goede Hoop van 25 Aug., was het schip *Kemanglen*, kapt. Möller, van Hartlepool naar Hongkong, wegens ziekte van den kapitein, in de Simonsbaai binnengeloopen; de kapt. was echter alstoen in zoo verre hersteld, dat de reis binnen 8 à 10 dagen zou voortgezet worden.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

5 *November* 1857. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
Ned. Thesaur.	103⅜	—	
„ N. Bank	—	—	—
W. Schuld 2½ p	62 3/16	¼	62 3/16
„ . 3 „	74⅜	½	74 7/16
„ . 4 „	95½	⅝	—
Amort. Sd. 3½	89⅛	—	
Handl. Ms. 4½ „	142	½	142¼
O. Leen. 4 „	93⅝	—	—
Holl. Spw. . .	—		—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn Spw. 4½ „	—		—
M. Wld. 4 „	—	—	—
Belg. C. 2½ „		—	—
Cert. R. 2½ „	50¾	—	—
Frkr. Cert. 3 „	—	—	—
Spanje O. 1½ „	24 15/16	25	—
Obl. . . 3 „	41	—	—
„ B. 3 „	36⅝	11/16	—
A. S.	—	—	—
B. C.	—	—	-
Portg. Obl. 3 p	42⅞	43⅛	43
Obl. 56 3 „	42½	¾	42⅝
„ C.	—	—	
Rusl. H&C. 5 p	103⅛	—	—
„ 5 „	101¾	⅞	101¾
Cert. Obl. 5 „	92	—	—
„ . 4 „		—	—
„ Stgltz 4 „	—	—	—
„ N. 4 „		—	—
„ 54. 5 „	95⅞	96	—
„ 55. 5 „	98	¼	98⅛
„ H. 5 „	—	—	—
„ L. 5 „	—	—	-
„ L. 4½ „	94	—	—
Insch. . 6 „	—	—	—
Cert. . 6 „	64¼	½	64¼
Polen A. . *f*	—		—

	van	*tot*	*gebl.*
Polen O. 4 p	77¾	—	—
Pruiss. O. 4½ „	—	—	—
„ A. 3½ „	—	—	—
Oostr. O.G. 5 „	—	—	—
„ „ 4 „	—	—	—
„ Met. 5 „	71 5/16	½	—
„ R.A. 5 „	83¾	15/16	—
„ N. 5 „	73¼	½	—
„ 54. 2½ „	37⅛	5/16	37¼
Wr. Bk. . *f*	—	—	—
„ . . „	—	—	—
„ 4 p	—	—	—
Nap. L. B. 5 „	102½	—	-
Cert. R. 5 „	—	—	—
Den. O. L. 5 „		—	—
„ 3 .	80¼	—	—
Brzl. 24. 5 „	—	-	-
39. 5 „	—	—	-
43. 5 „	—	—	—
„ 62. 4½ „	—	—	—
Sard. C. 5 „	—		—
Peru 54 4½ „	—	—	—
P.	—	—	—
Eq. 55. 1 „	13 3/16	⅞	—
Venzl. Obl. 4½ „	—	—	—
U. 2 „	10½	—	—
Gren. Obl. 3½ „	17	⅛	—
U.	5¼	5/16	—
Mex. Obl. 3 p	17⅜	9/16	17½
N. Am. Ph. H. *f*	—	—	—
Ph. B.	—	—	—
„ R. 6 p	-	—	—
Am. Bank.	—	—	—
Ill. Sp. A. ..	91	—	—
„ Obl. C.B. 7 p	77	½	77¼
Lousiana 5 „	—	—	—
Grkl. Obl. 5 „	3⅞	11/16	—

Handelm. contant 142½. Russische spoorweg *f* 72½. — Beleening 6. Prolongatie 6. Disconto 6.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

P. F. M. UZURET, *President*. J. BRASKAMP, *Secretaris*.

De stemming der beurs was heden weder lusteloos. — Het disconto der Eng. Bank is tot 9 pc. verhoogd.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 27,72½; dito Nation. *f* 29,40; Div. Eng. per £ *f* 11,65; Eng. Russen per £ *f* 11,65; Frans. *f* 55¼; Belg. *f* 55⅝; Pruiss. *f* 34⅜; Hamb. Russen *f* 34¾; Russen in Z. R. *f* 34⅛; Pools. in fl. *f* 25⅞.

MADRID, 4 November. De 3 pc. 39⅜; 1½ pc. 27⅛.

WEENEN, 5 November. De 5 pc. metall. 80⅝; nat. 82⅝.

LONDEN, 5 November. De 3 pc. gecons. recs. 88¾ à ⅞. Mexico 19 à ⅛. Spanje 25⅜ à ½. — Het disconto der Eng. Bank is heden tot 9 pc. verhoogd.

PARIJS, 5 November. De 3 pc. 67 fr. 05. Spanje 37⅝, en 25¾.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 5 November. *Koolzaad* is heden nog verhandeld 9 vat. Nov. *f* 420; April *f* 447.

GRONINGEN, 2 November. De handel in granen was heden weder gering. *Tarwe* 70 à 74 p. Ommel. *f* 7,40 à *f* 8,40; 70 à 74 p. Old. *f* 7,20 à *f* 8,20. *Rogge* 64 à 66 p. *f* 5,70 à *f* 6,10; 68 à 72 p. n. *f* 6,65 à *f* 7,45. *Boekweit* 64 à 68 p. gr. zand *f* 5,90 à *f* 6,90; 64 p. veen *f* 5,65. *Gerst* 30 c. lager traag afgaande; 54 à 58 p. w. *f* 4,75 à *f* 5,50. *Haver* als voren; 38 à 50 p. dikke *f* 3,65 à *f* 4,85; 36 à 40 p. w. voer *f* 3,55 à *f* 3,95. *Paardenboonen* *f* 7,25 à *f* 7,75. *Koolzaad*, ofschoon lager, bijna zonder handel; *f* 11,50 à *f* 13. *Gort* grove *f* 9,50 à *f* 10; parel *f* 13 à *f* 15.

SNEEK, 3 November. *Boter* *f* 52,50. *Kaas* *f* 29,50 à *f* 34,50.

DELFT, 5 November. *Boter* *f* 50 à *f* 68.

*** Met verwijzing naar onze advertentie in dit dagblad van 13 en 21 October ll., is het ons aangenaam bij deze dankbaar te mogen berigten, dat ten behoeve van het medelijdenswaardige gezin der bejaarde predikants-weduwe, tot den 31sten October zijn ingekomen de navolgende liefdegaven:

Bij *H. G. J. van Doesburgh*: van C. muntb. *f* 10; H. te Rijssen coup. *f* 6,18½; G. M. per post muntb. *f* 10, met bijschrift: Jac. 1:27; aan postzegels p. p. *f* 1,25; V. C. J. coup. *f* 1,98; W. M. H. D. coup. *f* 1,98; A. Z. p. p. coup. *f* 12,37½; A. T. p. p. coup. *f* 12,37½; wed. G. *f* 15; N. p. p. coup. *f* 2,97; V. D. p. p. *f* 12,37½; A. V. coup. *f* 1,98; wed. J. W. *f* 3; M. *f* 10; N. N. muntb. *f* 10; wed. D. M. p. p. postwissel *f* 2,50. Te zamen *f* 113,97.

Bij d[r]. *T. C. R. Huydecoper*: van N. N. bankb. *f* 25; O. Z., postm. Zeist, bankb. *f* 25; L. V. coup. *f* 3,09; A. C. 2 coup., te zamen *f* 6,93; D. D. muntb. *f* 10; Q. *f* 5; C. W. v. D. P. *f* 1,98: L., door d[r]. *Jeltes* ontvangen, *f* 25; N. R. bankb. *f* 25; J. M., 18 Oct. door B. B. diakenen gecollecteerd *f* 2,50; muntb. met bijschrift: Matth. VI:3 *f* 10. Te zamen *f* 139,50.

Bij *J. C. van Marken*: van R. W. 2 muntb. *f* 20; V. V. een dito *f* 10; N. N. twee dito *f* 20; M. en H. een dito *f* 10; *f* 5; J. L. *f* 10; H. T. coup. *f* 12,37½; K. S. coup. *f* 2,47½; W. coup. *f* 14,85; C. M. B. coup. *f* 2,47½; N. N., postm. Harderwijk, coup. *f* 1,48½; H. M. coup. *f* 1,98; onbek. *f* 2,50; N. N. *f* 2,50; J. A. J. *f* 5; C. en S. *f* 2,50; A. A. 2 coup., te zamen *f* 3,46½; coupon Jan. 1858, van de wed. K., postm. Leeuwarden, *f* 6,25, met het bijschrift: op mijnen hoogen ouderdom deze, daar ik niet dito heb van 1857 Te zamen *f* 132,85½.

Bij *M. M. Schim van der Loeff*: van eene bejaarde predikantsweduwe *f* 2,50; een officier, postm. 's Hertogenbosch, muntb. *f* 10; X. Y. Z. te Breda muntb. n°. 9 K. J. *f* 10; A. Z. te Breda coup. *f* 1,23½; mevr. J. te Leyden *f* 2,50. Te zamen *f* 26,23½.

Heeft de christelijke liefde op deze wijze onze handen gesterkt, om aanvankelijk in de dringendste behoeften te voorzien en met minder bekommering den winter te gemoet te doen gaan; met het oog op de toekomst vinden wij vrijmoedigheid, de hulpbehoevende betrekkingen van onzen ontslapen ambtsbroeder in het aandenken van meer gezegenden verder aan te bevelen, welke ons bereid zullen vinden, erkentelijk in ontvangst te nemen, wat ons tot het bewuste einde zal worden toegezonden.

2 *November* 1857.

Rotterdam. H. G. J. VAN DOESBURGH.
's Gravenhage. D[r]. T. C. R. HUYDECOPER.
Amsterdam J. C. VAN MARKEN.
's Hertogenbosch. M. M. SCHIM VAN DER LOEFF.

*** Getrouwd:
ZEYST, 4 November 1857. J. H. M. SPRÉE, en A. BINKSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
HAARLEM, 5 November 1857. P. C. MAKS met J. A. VAN DITMAR.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe *MARIA JULIA VAN DER DOES*, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, 31 October 1857. W. C. DE ROOY VAN DER DOES.

*** ASSEN, 2 November 1857. Heden beviel voorspoedig van een' ZOON, Vrouwe *P. J. ENGELKENS*, geliefde Echtgenoote van M[r]. P. HOFSTEDE.

*** LEEUWARDEN, 2 November 1857. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, de Wel-Geboren Vrouwe *J. HUBER — VAN BEIJMA*.
Eenige kennisgeving.

*** Op den *Huize* RIJNHUIZEN te *Jutphaas*, is den 2[den] November 1857 voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe *H. E. DE GEER VAN RIJNHUIZEN*, geb. *LUDEN*.

*** UTRECHT 2 November 1857. Heden is voorspoedig van een welgeschapen ZOON bevallen *G. C. BOSCH*, geliefde Echtgenoot van C. VAN LEEUWEN.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *S. E. KNEPPELHOUT VAN STERKENBURG* geb. *DRABBE*.
LEYDEN, 2 November 1857.

*** Heden is bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *O. W. BACKER*, geboren *ALEWIJN*.
AMSTERDAM, 2 November 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER *A. MIJNLIEFF — VAN KERKWIJK*.
HERWIJNEN, 3 November 1857.

*** Den 3[den] November 1857, zeer voorspoedig bevallen de Hoog-Wel-Geb. Vrouwe *S. M. F. VON WEILER V. POELWIJK*, geboren *VAN ECK*.

*** Heden beviel zeer voorspoedig doch ontijdig van **drie** welgeschapene DOCHTERS *G. C. DE JAGER — VAN OMMEREN*.
ARNHEM, 3 November 1857.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *G. VAN DER BOON*, beviel heden van eene DOCHTER.
RIJNSATERWOUDE, 3 November 1857. P. VAN SCHRAVENDIJK.

*** Den 4[den] November 1857. Te NIJMEGEN beviel voorspoedig van eene DOCHTER *C. L. VAN DEN HAM*, geliefde Echtgenoot van F. H. VAN TOLL Gep[d]. Kap[n].

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON, Vrouwe *C. A. VAN DE POLL*, geb. *DE NEUFVILLE*.
AMERSFOORT, 3 November 1857.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *M. A. GIPS — PIGEAUD*. Eenige kennisgeving.
SCHIEDAM, 3 November 1857.

*** BRIELLE, 4 November 1857. Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *M. VAN DEN HONERT—DE STIGTER*.

*** Op den 4den October 1857, overleed te 's GRAVENHAGE, Vrouwe HARRIET GEVERS LEUVEN, geboren LARDNER.
Uithoofde van buitenlandsche betrekking heeft deze aankondiging niet eerder kunnen geschieden.

*** Op den 31sten October 1857 overleed te UTRECHT, na een langdurig lijden, in den ouderdom van 57 jaren, onze veel geliefde Zuster, Jonkvrouwe CHARLOTTE DE JONGH VAN SON. *Uit aller naam*,
L. S. DE JONGH VAN SON,
VAN RAAMSDONK.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** MIDDELBURG. Op den 1sten dezer maand overleed alhier Jonkvrouw WILHELMINA MARIA MAGDALENA SCHORER, in den ouderdom van 68 jaren.

*** GRONINGEN, den 1sten November 1857. Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Heer H. C. VAN BAKKENES, in den ouderdom van 42 jaren, mij nalatende vijf nog jeugdige Kinderen.
C. J. S. VAN BAKKENES — GIRARDIN.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Op den 1sten November 1857 overleed te NIEUWER-AMSTEL, de Heer GERHARDUS JOHANNES HOOGEN, Genees-, Heel en Verloskundige aldaar, geliefde Echtgenoot van M. E. KROLMAN,
Eenige kennisgeving. Wed. *Hoogen*.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 74 jaren, Mevrouwe HENDRINA GEERTRUI STOCKERS, Wed. den Heer *Jacob Steenmeijer Jszn.*, zeer betreurd door hare Behuwd-Broeders, hare eigene Zuster, hare Dienstboden en hare vele Vrienden en Bekenden.
ARNHEM, *Uit aller naam*,
1 November 1857. J. STEENMEIJER, Pred.

*** Heden behaagde het den Heer van leven en dood, onzen waardigen Vader en Behuwd-Vader, NUTTE DOUWES VISSER, in den gezegenden ouderdom van ruim 87 jaren, uit ons midden op te nemen; achterlatende een nageslacht van 7 Kinderen, 7 Behuwd-Kinderen, 44 Klein-Kinderen, 10 aangehuwde Klein-Kinderen en 22 Achter-Klein-Kinderen.
Dankbaar voor het voorregt, hem zoolang in ons midden gehad te hebben, staren wij hem weemoedig na in de hope des zaligen wederziens *Uit aller naam*,
VLIELAND, DOUWE NUTTES VISSER.
1 November 1857.
Familie en Vrienden gelieven deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, ontsliep heden na een langdurig lijden, in de hope des beteren levens, mijn waarde Echtgenoot, de Wel-Edele Heer JOANNES OJERS, Oud-Ontvanger der Registratie, in den ouderdom van ruim 67 jaren.
NAARDEN, J. A. M. ROCKUS,
2 November 1857. Wed. *J. Ojers*.
Eenige kennisgeving.

*** Tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen, Behuwd-Kinderen, Moeder en verdere nabestaande betrekkingen, overleed heden namiddag ten 3 uur, na eene genoegelijke Echtvereeniging van ruim 24½ jaren, in den ouderdom van 42 jaren en 7 maanden, mijne geliefde Echtgenoot TRIJNTJE KOSTER.
Zij, die de overledene hebben gekend, beseffen dit voor ons zoo zwaar verlies; alleen de troost van het Evangelie en de hoop op een zalig wederzien hier namaals, sterke ons en lenige onze droefheid. KLAAS ZIJP Mz.
TWISK, 2 November 1857.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van ons, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader, ALBERTUS DE VRIES, in den ouderdom van 69 jaren, Directeur der Stads-Apotheek alhier. AM. DE VRIES.
S. DE VRIES — MES.
HAARLEM, 2 November 1857.
Commissarissen over de Stads-Apotheek te Haarlem het verlies erkennende, 't welk deze inrigting lijdt door het overlijden van den Directeur, den Heer *A. de Vries*, kunnen niet nalaten hulde te bewijzen aan den ijver, de kunde en de regtschapenheid van den waardigen man, en te verklaren, dat zijne nagedachtenis ook bij hen steeds in eere zal blijven. Namens Commissarissen,
A. v. D. WILLIGEN Pz.

*** Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, mijne innig geliefde Echtgenoote CHRISTIANE HENRIETTE PLITT, in den ouderdom van negen en twintig jaren en zeven maanden, na eene gelukkige Echtvereeniging van ruim zeven jaren. J. H. KRELAGE.
HAARLEM, 2 November 1857.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer E. J. LANKHAAR.
JUTPHAAS, J. E. STRAATMAN,
3 November 1857. Wed. *E. J. Lankhaar*.

*** Overleden te UTRECHT, den 3den November 1857, oud bijna 73 jaren, JAN LODEWIJK WILLEM Baron DE GEER VAN JUTFAAS, Lid der Provisionele Regering van *Utrecht* in November 1813, Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen in 1815, Griffier der Staten Generaal van 1817 tot 1850, pensioenloos, Commandeur der Orde van de Poolster, enz.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, Mejufvrouw SARA PETRONELLA GIJSBERTA VAN LOCKHORST.
UTRECHT, 3 November 1857.

*** Tot onze innige droefheid, overleed heden ons geliefde jongste KINDJE van ruim zeven maanden.
KAMPEN, P. DUYS.
3 November 1857. J. A. PRAKKE.

*** Onze Lieveling ELIZABETH TEUNTJE werd ons heden, op tweejarigen leeftijd, door God ontnomen.
JOHs. CATHs. VAN DEN BERG.
D. M. E. VAN DEN BERG, HELDERMAN.
ROTTERDAM, 3 November 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot mijne diepe droefheid, onverwachts, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Edel-Gestrenge Heer W. J. RENTINK, in leven gepensionneerd Chirurgijn Majoor, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, practiserend Geneesheer te dezer Stede.
's GRAVENHAGE, Wede M. P. RENTINK—BECKING.
den 3den November 1857. Eenige kennisgeving.

*** Op heden den 1sten November 1857, ontsliep na eene ziekte van 8 weken, in den ouderdom van 75½ jaren, mijne geliefde Tante, Mejufvrouw GERDINA TEN BRINKE, Wede. *J. H. Kolkman*.
Wat ik in haar verlies, zullen degenen beseffen die onze zamenleving van nabij gekend hebben.
HAARLEM, LEIDA TER WEELE.
5 November 1857.
De Affaire in *Kruideniers-waren*, zal door mij op denzelfden voet worden voortgezet, mij in de gunst aanbevelende, welke de overledene, sedert een aantal jaren, zoo ruimschoots heeft genoten.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het afsterven onzer geliefde Zuster en Behuwdzuster *Maria Mannoury*, betuigen wij door deze onzen hartelijken dank. J. MANNOURY.
AMSTERDAM, 31 October 1857. *Uit aller naam.*

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de COUPONS, in Amerika verschenen 1 September 1857, van Certificaten hunner Administratie op Schuldbekentenissen ten laste de *Farmers Loan and Trust Company* te Newyork, welke gestempeld zijn à 6 pCt., van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, met *f* 28.60.
Amsterdam, 2 *November* 1857.

*** VAN VLOTEN en DE GIJSELAAR c. s., Hoofd-Directeuren van een Administratie-Kantoor op *Russische Fondsen* adverteren, dat van heden af ten Kantore van de *Associatie Cassa* zullen worden betaald, de COUPONS der door dezelve Administratie uitgegeven Certificaten verschenen geweest 1 Julij 1857, en wel
de COUPONS der Certificaten 6 pCt. in Assignatien met............ *f* 15,69.
Idem der Certificaten 6 pCt. in Zilver met ″ 27,45.

*** Het Algemeen Kantoor van Administratie alhier, onder Directie van STADNITSKI & VAN HEUKELOM c. s., adverteert, dat de COUPONS van door hetzelve uitgegeven Certificaten van *Russische Fondsen*, verschenen 1/13 Julij 1857, van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de *Ontvang- en Betaalkas*: als van 6 pCt. in Assignatien groot Rs. 30.— met *f* 15.76, en van 6 pCt. in Zilver groot Rs. 15.— met *f* 27.57.
Amsterdam, 3 *November* 1857.

*** De ondergeteekende heeft de eer Ouders en Voogden te berigten, dat hij het **Instituut** voor Jonge Heeren, van den Heer GOSLER, te Bergen op Zoom, heeft overgenomen. S. GERI.
Bergen op Zoom, 3 *November* 1857.

*** **INSTITUUT. — ZWAMMERDAM.**
Tegen *half November e. k.*, kan er bij den ondergeteekende, door vertrek van een ander, weder een
KOSTLEERLING
op zeer aannemelijke Conditiën **geplaatst worden.**
J. RIJNENBERG.

*** G. VERBOON Pz., Onderwijzer te Delft, verlangt om zoo spoedig mogelijk in betrekking te treden een ONDERMEESTER. Vereischte zijn: P. G., 2den of 3den Rang en bedrevenheid in het Fransch; de voordeelen: Kost, Inwoning, Bewasschen enz., met een ruim Salaris.
Brieven *franco*, doch liefst in *persoon*.

*** W. C. STEMFOORT, Dag- en Kostschoolhouder te Leiden, vraagt ten spoedigste aan zijne Inrigting voor den *fatsoenlijken* stand: Een' *bekwamen* SECONDANT, die *vlug* Fransch spreekt, voor die Taal is geëxamineerd, en goede attesten bezit, tegen genot van *billijk* Salaris, *vriendschappelijk* verkeer en *gelegenheid om zich verder te bekwamen*. De kennis van de Beginselen der Wiskunst en meerdere Talen zal van aanbeveling zijn. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven bij bovengenoemden.

*** IEMAND die vele relatien bezit, en nog eenigen tijd ter zijner beschikking heeft, zag zich gaarne belast met het houden van een *Depot*, van een of ander artikel van Koophandel.
Belangstellenden gelieven zich met *franco* Brieven onder Letter L., te adresseren aan den Uitgever der *Delftsche Courant* J. H. MOLENBROEK te Delft.

*** **COMPAGNON GEVRAAGD.**
Door het eerlang uittreden van een bejaarden deelgenoot, wordt in eene goedbeklante Fabriek van goederen met de Zeevaart in verband staande, gevestigd in een aangenaam gelegen Dorp in Zuid-Holland, en in welke een vrij aanzienlijk kapitaal wordt gebezigd, een medewerkend COMPAGNON gevraagd, in staat om *f* 20,000 à *f* 25,000 aan te brengen. Adres met *franco* Brieven onder de Letters W. Z., bij de GEBR. VAN DER HOEK, Boekhandelaars te Leyden.

*** Men vraagt ter opleiding aan een Administratie-Bureau ten platten lande, een JONG MENSCH van goeden huize. Brieven *franco* Letter W., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage.

*** Een ongehuwd PERSOON, 30 jaren oud, zag zich gaarne dadelijk als Koetsier of Huisknecht geplaatst; hij is bekend met Jagt en Visscherij en verstaat ook eenigzins het Tuinwerk. Adres *franco*, onder de Letters W. v. R., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage.

*** **VELDWACHTER!**
In de Gemeente Arkel c. a., vaceert de Betrekking van VELDWACHTER, waaraan verbonden is *f* 160 jaarwedde en *f* 30 voor wapening en kleeding. Genpensioneerde Onder-Officieren komen bij voorkeur in aanmerking.
Men adressere zich, vóór 15 November 1857, liefst in *persoon*, met overlegging van Certificaat van goed gedrag, bij den Burgemeester der Gemeente,
J. A. D. VAN DER POEL.

*** Tot de algeheele waarneming van eene kleine **Landbouwerij** in de omstreken van Breda, groot vier Bunders Bouwland en geëvenredigd Weiland en Vee, annex een Buitenoptrek, worden gevraagd: GEHUWDE LIEDEN van middelbare jaren, zonder Kinderen, waarvan de Man tevens als Huisknecht en de Vrouw des winters als Huisbewaardster moet werkzaam zijn, terwijl deze laatste bovendien de geschiktheid bezitten moet, zich te kunnen belasten met de verzorging van een, nu en dan buiten zijnde, enkel Lid des gezins. Adres *franco*, onder Letter B., aan de Boekhandelaars BROESE & COMP. te Breda.

*** Het Kantoor van KEYZER & SWERTZ, is verplaatst naar de O/Z. Voorburgwal, K. 514, over de Pijlsteeg.
Amsterdam. 4 *November* 1857.

*** Eene Dame uit den beschaafden stand, verlangt eene JUFVROUW om haar behulpzaam te zijn in de Huishouding en eenige diensten te bewijzen; de vereischten zijn P. G., een gezond en sterk gestel, rijzige gestalte; de Hollandsche taal duidelijk en met nadruk te kunnen voorlezen; zoo het mogelijk ware ook de Fransche taal. Adres *franco* Brieven, onder Letter S., bij den Boekhandelaar STOCKMANS en RIJNDERS, Vijzelstraat te Amsterdam.

*** Wordt gevraagd voor een MEISJE van 16 jaren op eene Jonge Jufvrouwen-kostschool de gelegenheid, om tegen billijken prijs het onderwijs te genieten en zich te bekwamen voor *Onderwijzeres*.
Reflecterenden gelieven opgaven te doen met *franco* Brieven van woonplaats en prijs, onder de Letters S. M. aan den Uitgever der *Delftsche Courant* J. H. MOLENBROEK te Delft.

*** **NEDERLANDSCHE VEREENIGING tot Afschaffing van STERKEN DRANK.**
AFDEELING UTRECHT.
Aan de Afdeelingen en Correspondentschappen der Nederlandsche Vereeniging tot Afschaffing van Sterken Drank, wordt bij deze ter kennis gebragt, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, welwillend bij te dragen tot de verspreiding der *Plaat in kleuren*, naar de schilderij van den Heer W. C. VAN DIJK, en dat op verlangen van verschillende Afdeelings-Besturen en Correspondenten de *Inteekening* op de bedoelde plaat tot aan den *Uitgaaf* blijft opengesteld.
UTRECHT, den 3den November 1857.
De Commissie uit het Bestuur der voornoemde Afdeeling:
Dr. J. P. T. VAN DER LITH,
Dr. D. K. MUNTING,
J. C. ANDRIESSEN.

*** In het Magazijn van H. C. STEUP te Amsterdam, is ontvangen eene nieuwe keuze van Engelsche en Fransche PIANINO'S, uit de eerste Fabrieken. Ook zijn aldaar tot billijke prijzen *in Koop* en *in Huur* verkrijgbaar, bespeelde, doch goed geconserveerde PIANO'S en PIANINO'S, waaronder van *John Broadwood & Sons*, *Collard en Collard* enz.

*** Te Nieuw Loosdrecht aan de Utrechtsche Straatweg, bestaat tegen primo Mei gelegenheid bij een bejaard Heer om te huren, twee roijale net behangen KAMERS, met Stookplaatsen voorzien, en een DITO kleiner met Slaapplaats, twee Zolders, Keuken, ruime drooge Kelder en goed Welwater; voorts grooten Moes- en Bloemtuin, diverse Vruchtboomen, Wijngaard en Wandelbosch, genoegzaam hout voor huisselijk gebruik opleverende. De Eigenaar zoude ook genegen zijn, om bij nadere overeenkomst, KOST en HUISSELIJK VERKEER te genieten, hebbende aan zich ééne Kamer, buiten bovengenoemde behouden. Hierop reflecterende gelieve men zich te adresseren met *franco* Brieven, Letters A. Z., bij den Heer W. HEUFT, te Nieuw Loosdrecht.

TIMMERMANS-AFFAIRE TE KOOP.
Ten gevolge van overlijden wordt terstond ter overneming aangeboden: Eene welbeklante in volle werking zijnde TIMMERMANS-AFFAIRE met WINKEL, HOUTLOODS en GROND, uitmuntend gesitueerd te Uithoorn aan den Amstel, met de daarbij gebruikte GEREEDSCHAPPEN en TOESTELLEN. Te bevragen op *franco* aanvrage bij de Eigenaresse de Wed. A. VAN LANKEREN, aldaar.

*** UIT DE HAND TE KOOP, eene zoo goed als nieuwe TWIJNMOLEN van 120 Spillen, geschikt tot *Saijet-spinderij* te worden gebruikt, door Stoom of andere kracht gedreven.
Nader onderrigt te bekomen bij den Boekhandelaar J. DETMAR te Veenendaal. Brieven *franco* onder Lett. B.

*** G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON, zullen op Maandag den 9den November 1857, des middags ten 12 ure, in het Lokaal *Vereeniging*, in de Warmoesstraat, te Amsterdam, presenteren te verkoopen: Extra mooije, nieuw aangekomene **NOORDSCHE BALKEN**; Spieren, *Oster-Rüsoersche* Juffers, Paal-Ellens, Kolders, Battingplaten en Deelen; *Riga*, *Narva* en *Amerikaansche* Balken, Dekplaten en Deelen; *Wijburger* **KROON**-Deelen en Greenen en Vuren *Zweedsche* Platen en Batting-Deelen. Liggende in de Oude Schans, op de Wallen en in de Loods, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & C°.

*** **PUBLIEKE VERKOOPING,**
op Woensdag den 11den November 1857, en zoo noodig den volgenden dag, des morgens ten 10 ure, in de Noordbuurt, nabij het Dorp, te *Soeterwoude*, (op dag tot 15 Maart 1858), van eene aanzienlijke partij TIMMER- en ander WERKHOUT, voornamelijk bestaande in: Eiken Palen en Afloopers, Eiken 1 duims, 5/4 duims en 1½ duims Planken, Greenen en Vuren Deelen, eene partij Naafhout. Voorts: eenige BERGROEDEN en BOEZEN, en eindelijk: eene groote partij gevadémd Eiken, Beuken en ander BRANDHOUT en NOLLEN.

*** HAARLEMMERMEER.

PUBLIEKE VERKOOPING, op Donderdag den 19den November 1857, des voormiddags 11 ure, ten huize van den Kastelein *D. A. Hoogland*, te Houtrijk en Polanen; van eene nieuwe nog niet geheel voltooide HUISMANS-WONING met Boet, Dorsch, Hooihuis enz., alsmede 15 B. 10 R. LAND, staande en gelegen in de Haarlemmermeer, afdeeling Rijk, vroeger Sectie C. C. N°. 2, thans kadastraal Sectie H. N°. 246, 536 en 537. De bewijzen van Eigendom en acte van Veilcondities zullen vier dagen voor en op den verkoopdag ter visie liggen ten Kantore van den Notaris C. SCHREUDER te Velsen.

*** De Notaris J. EYKEN, te Purmerende, zal op Vrijdag den 13den November 1857, des avonds ten 7 ure, in het Logement *„den Doelen”* aldaar, in publieke Veiling presenteeren te verkoopen:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd DUBBELD HUIS en ERVE, ingerigt tot Woonhuis en Brood- en Koekbakkerij, doch ook bijzonder geschikt tot uitoefening van allerlei Affaires. en daartoe zeer gunstig staande en gelegen in het Padjedijk te Purmerende, geteekend Sectie C. N°. 350 en 351, groot 1 Roede 69 Ellen, met alle daarbij behoorende Gereedschappen.

Dadelijk te aanvaarden.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris EYKEN, in de Hoogstraat te Purmerende.

*** De Notaris HONDIUS, gevestigd te Leerdam, zal op Zaturdag den 14den November 1857, ter inzetting en op Zaturdag den 21sten November daaraanvolgende, ten finalen verkoop veilen, telkens des voormiddags ten 11 ure, in het Logement de *Fortuin* te Leerdam.

Een net en geheel nieuw gebouwd HUIS, ACHTER HUIS, vijf roedigen STELBERG en ERF, met extra best BOUW- en WEILAND en BOOMGAARD, te zamen groot 5 Bunders, 17 Roeden, 30 Ellen, staande en gelegen op den polder *Nieuw-Schaik*, onder Leerdam.

Inmiddels *Uit de Hand te Koop*, informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris *Hondius*. Brieven *franco*.

*** **VERKOOPING TE OUDSHOORN.**

De Notaris K. N. HENGEVELD, te Hazerswoude, zal op Woensdag den 18den November 1857, 's morgens ten 11 ure, in het Logement *de Star*, te Oudshoorn, publiek Veilen en Verkoopen:

1°. Eene BOUWMANS-WONING, met Zomerhuis, Schuur, Hooiberg, Tuin en Erve, staande en gelegen in den Grooten Polder, onder *Oudshoorn*, bij het Kadaster bekend sectie C., N°. 588*bis*, 637, 638, groot 6 Roeden, 10 Ellen.

2°. Eene partij uitmuntend en extra best WEILAND, gelegen aan de Nieuwe Sloot, in den Grooten Polder als voren, bij het kad. bekend sectie C, N°. 373, 374 en 375, groot 2 Bunders, 74 Roeden, 70 Ellen.

3°. Eene dito partij WEILAND, gelegen als voren, bij het Kad. aangewezen in sectie C, N°. 376, 377 en 378, groot 2 Bunders, 92 Roeden, 18 Ellen.

4°. Eene dito partij WEILAND, gelegen als voren, bij het Kad. bekend sectie C, N°. 379, 380, 381 en 1142, groot 4 Bunders, 26 Roeden, 10 Ellen.

5°. Eene dito partij WEILAND, gelegen aan de rivier *de Aar* in den Grooten Polder als voren, bij het Kad. aangeteekend in sectie C, N°. 830 en 831, groot 3 Bunders, 4 Roeden, 90 Ellen.

De perceelen 1—5 zijn verhuurd aan D. ROEST, Landbouwer te Oudshoorn voor *ƒ* 900,00 's jaars tot Kermis 1862.

En 6°. Eene partij uitmuntend en welig WEILAND, gelegen in den Gemeenewegschen Polder onder *Hazerswoude*, op het Kad. vermeld in sectie A, met N°. 770, 1015 tot en met 1020 en 1030, groot 8 Bund., 11 Roed., 45 Ellen.

Verhuurd tot Kermis 1863 aan A. VAN DIEST te Hazerswoude voor *ƒ* 500,00 's jaars, en zijnde gedeeltelijk met beste *Klei* bezet.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris *Hengeveld* voornoemd.

COURANTEN-LEESINRIGTING.

D. NOOTHOVEN v. GOOR te Leiden, Uitgever van:

HET ZONDAGSBLAD.

Vraagt in alle Steden en Dorpen des Lands:

PERSONEN die genegen zijn *Het Zondagsblad* te laten lezen. — Door het *franco* toezenden van eenige Nommers dezer Courant; alsmede door Berigten en Inschrijvingsbilletten zal hij soliede Personen in staat stellen hierin met voordeel werkzaam te zijn.

*** Bij A. C. KRUSEMAN te Haarlem, kwam van de pers:

AMERSFOORT (Mr. J. P.) Het Haarlemmermeer, Oorsprong, Geschiedenis, Droogmaking, Wegen en Vaarten, Wijze van Bestuur van het Waterschap, Kultuur van den Grond. . . . . *ƒ* 0,75.

BAKE (Mr. R. W. J. C.) De doorgraving van de Landengte van Suez. . . . . . . *ƒ* 1,10.

BAUMHAUER (Prof. E. H. VON) Over de Nederlandsche Nijverheid, en de middelen om haar te ontwikkelen. . . . . *ƒ* 1,10.

BUYS (Mr. J. T.) Over de Circulatie-Banken, meer bijzonder in Frankrijk, Groot-Brittannie en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika. . . *ƒ* 1,80.

——— De Nederlandsche Staatsschuld sedert 1814 . . . . *ƒ* 1,75.

HEEMSKERK Az. (Mr. J.) Over den eigendom van voortbrengselen van den geest. . . . *ƒ* 0,80.

KOENEN (Mr. H. J.) Over de Geschiedenis der Nijverheid in Nederland. . . . . . *ƒ* 1,90.

——— De vroegere en latere Nederlandsche Handelspolitiek. . . . . . *ƒ* 1,75.

LIOTARD (J. THÉOPHILE) Het Handelscongres te Brussel (September 1856), in zijne strekking en uitkomsten beschouwd. . . . . . *ƒ* 0,50.

ROORDA VAN EYSINGA (Dr. P. P.) Over Kolonisatie door Nederlanders in Nederlandsch-Indië. *ƒ* 0,80.

VOORTHUYSEN (Dr. E. VAN) Over de duurte der Levensmiddelen. . . . . . . *ƒ* 1,10.

——— Werkverschaffing . *ƒ* 0,75.

WIJNNE (H. A.) Scheepvaart en Afwateringskanalen in de Provincie Groningen. . . . *ƒ* 1,10.

EVANGELIE-SPIEGEL.

MAANDSCHRIFT TER BEVORDERING VAN CHRISTELIJK LEVEN,

UITGEGEVEN ONDER REDACTIE VAN

DR. L. S. P. MEYBOOM.

Inhoud der November-Aflevering.

J. C. ZAALBERG Pz. De eerste Gemeentetwist. (*Slot*).
G. W. STEMLER. Luk. X: 29*b*. Wie is dan mijn naasten?
A. W. VAN CAMPEN. Niemand is zoo slecht, of hij doet nog wel eenig goed. Mark. VI: 2*o*.
L. S. P. MEYBOOM. Indruk van het zinnelijke bij de eeredienst.
A. D. LOMAN. Paulus en de Zuilen-Apostelen, volgens Gal. II. Eene les voor onze dagen. (*Vervolg en Slot.*)

In de vorige Afleveringen van dezen Jaargang vindt men bijdragen van de Heeren: *H. van Berkum, R. Koopmans van Boekeren, A. W. van Campen, C. E. Crull, T. van Duinen, P. Hofstede de Groot, J. Hooykaas Herderschee, C. H. van Herwerden C. Hz., J. Hoek, R. Bennink Janssonius, J. P. de Keizer, A. D. Loman, J. H. Maronier, L. S. P. Meyboom, P. C. Molhuysen, J. A. Snellebrand, J. H. Sonstral, H. Steenberg, J. P. Stricker, J. C. Zaalberg Pz. en W. C. van der Zwaag.*

Bij de meeste Boekhandelaren en bij de Uitgevers, **GEBROEDERS KRAAY**, te Amsterdam, staat de gelegenheid open tot het inteekenen op dit Tijdschrift, dat meer en meer de algemeene aandacht trekt en reeds ruim elf honderd Inteekenaren telt.

De prijs is *ƒ* 2,50 per Jaargang van 12 Afleveringen, en dus zoo gering, dat de Inteekening voor weinigen te kostbaar wezen zal.

De NOVEMBER-AFLEVERING van de

WETENSCHAPPELIJKE BLADEN,

eene Bloemlezing van dergelijke werken uit het Buitenland, voor Nederland bewerkt,

ONDER TOEZIGT VAN

Mr. J. T. BUYS en W. M. LOGEMAN.

Bevat: Gewetensvrijheid, (*Vervolg en Slot*). — De Lamennais. — Staathuishoudkunde in de Oudheid. — *Bijblad.* Mededeelingen en Beschouwingen. — De spaarbanken in Frankrijk. — De Handel en de financien van Britsch-Indie. — Verbruik van Suiker, Thee en Koffij in Groot-Brittannie. — De Nautilus (*Amerikaansche Duikerklok*). — Miscellanea. — Landverhuizing in America.

Elke Maandelijksche Aflevering kost 80 Cents.

BIBLIOTHEEK

VAN

BUITENLANDSCHE

KLASSIEKEN.

NIEUWE INTEEKENING.

STERNE	*Tristram Shandy.*	vert. door Dr. M. P. LINDO.
CLAUDIUS. . . .	*de Wandsbecker Bode*	„ „ Dr. I. C. VAN DEVENTER.
GOLDSMITH. . .	*de Predikant van Wakefield*. .	„ „ Dr. M. P. LINDO.
CERVANTES . . .	*Don Quichote van de Mancha* .	„ „ Mr. C. L. SCHULLER TOT PEURSUM.
TASSO	*Jerusalem Verlost*	„ „ J. J. L. TEN KATE.
HOMERUS	*de Ilias*	„ „ Mr. J. v. 's GRAVENWEERT.
LONGFELLOW. . .	*Evangeline*	„ „ S. J. v. D. BERGH en B. PH. DE KANTER.
WIELAND. . . .	*de Abderieten*	„ „ D. I. C. VAN DEVENTER.
SHAKSPERE . . .	*Othello, Macbeth* en *de Storm*.	„ „ J. MOULIN; onder toezigt van Prof. J. VAN VLOTEN.

De gansche *reeks*, zoo als die boven is aangegeven, bevat ongeveer 200 vellen kompressen druk, van 24 bladzijden per vel, en alzoo p. m. 4800 bladzijden te zamen. De ondergeteekende stelt zich voor, deze op nieuw uit te geven in *maandelijksche afleveringen* van vijf vellen, of 120 pagina's, in een omslag, en wel voor den zeker door niemand te wraken prijs van 60 cents de aflevering, mits men zich voor de gansche reeks verbinde. Des verkiezende kan men de serie ook krijgen in ingenaaide deelen (van ongeveer drie afleveringen) voor een evenredigen prijs.

De geheele uitgave verdeelt zich daardoor over een tijd van ruim drie jaren en kost naauwelijks *de helft* van den oorspronkelijken prijs.

De *afzonderlijke* werken, met hunne portretten, platen en banden, behouden onveranderd hun ouden prijs, zoodat de inschrijvers voor deze nieuwe en in zich zelv' komplete reeks, tegenover de koopers van *enkele deelen* een voorregt genieten, 't welk billijk en belangrijk is. De geestige platen bij den CLAUDIUS behoorende en daarvan onafscheidelijk, ontvangen de inschrijvers *gratis*. Men ontvangt de werken naar boven opgegevene volgorde. De eerste afleveringen van STERNE, *Tristam Shandy*, thans tot een deeltje gebragt, zijn verschenen. **A. C. KRUSEMAN.**

*** Bij de Boekhandelaars J. C. & W. ALTORFFER, te Middelburg, is van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

STRAFWETTEN.

Opgave van speciale Wetten en Koninklijke Besluiten als algemeene maatregelen van inwendig bestuur, welke onderwerpen behelzen, waarop strafbepalingen zijn vastgesteld of betrekking hebben, en welke met en benevens het Wetboek van Strafregt regtsgeldende zijn; met aanteekeningen, verzameld door Mr. A. J. VAN DEINSE, Raadsheer in het Prov. Geregtsh. van Zeeland. Een compres gedrukt Boekdeel in gr. 8°. Prijs *ƒ* 3.40.

BELANGRIJKE PRIJSVERMINDERING VAN HET MEESTERWERK VAN

J. F. HACKLÄNDER

ƒ 4.25. Europeesch Slavenleven. ƒ 14.25.

De Boekh. J. H. VAN DER BEEK, Reguliersbreestraat, het 4de huis van de Botermarkt, te Amsterdam, is Eigenaar geworden van een klein getal nog voorhanden zijnde Exemplaren van het beroemde Werk J. F. HACKLÄNDER, EUROPEESCH SLAVENLEVEN, 4 Deel., ruim 1500 Blz. velin papier, met keurige Vignetten en net gekleurde Omslagen. Dit werk, eerst kort geleden in het licht verschenen, zal à contant en op *franco* aanvrage worden afgeleverd voor **ƒ 4.25 in plaats van ƒ 14.25.**

*** GEBR. MÜLLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch, zullen eerstdaags verzenden:

DE GEHOORZAAMHEID IN DE OPVOEDING,

DOOR

A. RADIJS,

Emeritus Predikant.

Uitgegeven met een Weldadig Doel.

☞ Aan de talrijke Inteekenaren op dit werkje zij berigt, dat de Uitgave door eene langdurige ongesteldheid van den Geachten Schrijver vertraagd is. De Uitgave zal intusschen thans zoodra mogelijk plaats hebben.

*** Bij A. C. KRUSEMAN te Haarlem is verschenen:

NEDERLAND'S MOSSOORTEN

IN

GEDROOGDE EXEMPLAREN.

UITGEGEVEN DOOR

Mr. L. H. BUSE.

Vijfde Aflevering.

Prijs per Aflevering. . . . . *ƒ* 2,—

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te *Haarlem*, verschijnt de **een en twintigste Aflevering kompleterende het zevende Deel van de**

KOMPLEETE UITGAVE

VAN

BILDERDIJKS DICHTWERKEN,

ONDER TOEZIGT VAN

Mr. Is. DA COSTA.

De kompleete Dichtwerken van **BILDERDIJK** zullen beslaan omstreeks *vijftien* Deelen, van ongeveer 500 Bladzijden elk, en verschijnen in maandelijksche Afleveringen van zeven vellen druks of 168 Bladzijden, voor den Prijs van slechts **90 Cents** de Aflevering. Drie Afleveringen vormen een Deel van 500 Pag. tegen *ƒ* 2,70: over welke som na de uitgave van ieder deel beschikt wordt. Een klein getal exemplaren, op *zwaar velin papier* gedrukt, is te verkrijgen tegen verhooging van *ƒ* 0,75 per Deel.

Dat deze voor den Uitgever zoo moeijelijke en kostbare onderneming gewaardeerd wordt, blijkt thans reeds uit de *Lijst van Inteekenaren* met meer dan **TWEE DUIZEND Namen.**

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.